

Sygn. akt III AUa 156/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.) SSA Barbara Białecka
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2015 r. w Szczecinie

sprawy M. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wyrównanie emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 30 grudnia 2014 r. sygn. akt VI U 1994/14

1. oddała apelację,
2. zasądza od ubezpieczonego M. H. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSA Barbara Białecka SSA Romana Mrotek SSA Jolanta Hawryszko

Sygn. akt III AUa 156/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z 3.09.2014 odmówił M. H. wznowienia wypłaty emerytury od 18.07.2014 r. oraz wyrównania emerytury za okres 19.01.2013/ 31.01.2014 uzasadniając, że wznowienie wypłaty świadczenia nastąpiło od zgłoszenia wniosku i pierwszego dnia miesiąca w którym ustala przyczyna wstrzymania świadczenia z powodu zatrudnienia, tj. od 01.02.2014r.

Ubezpieczony odwołał się od decyzji wskazując, że jego roszczenie znajduje oparcie o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 4 października 2013 (sygn. akt VI U 717/13), w którym wskazano, że ZUS winien wypłacić

skarżącemu wyrównanie zaległych świadczeń emerytalnych od 19 stycznia 2013 r. do 31 stycznia 2014 r.; organ wadliwie odmówił mu wypłaty świadczenia z datą wsteczna.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 30.12.2014r. oddalił odwołanie.

Sąd okręgowy ustalił, że M. H. wniosek o emeryturę złożył w organie rentowym 14 lutego 2012 i decyzją z 27 marca 2013 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił prawa do emerytury po osiągnięciu 60 roku życia, z uwagi na nieudowodnienie 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Prawomocnym wyrokiem z 4 października 2013, VI U 717/13 Sąd Okręgowy w Szczecinie zmienił ww. decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 19 stycznia 2013 r. M. H. w okresie od 1 lutego 1992 r. do 11 lutego 2014 r. pozostawał w stosunku pracy z (...) spółką z o.o. w S.. Następnie, decyzją z 9 grudnia 2013 Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonując ww. wyrok sądu okręgowego przyznał M. H. emeryturę od 19 stycznia 2013 r. Organ rentowy ustalił termin płatności emerytury na dzień 1-go każdego miesiąca i jednocześnie, wobec kontynuowania zatrudnienia, zawiesił wypłatę świadczenia. 13 lutego 2014 r. ubezpieczony złożył w ZUS w S. wniosek o podjęcie wypłaty emerytury w związku z ustaniem stosunku pracy z dniem 11 lutego 2014 r. oraz o ponowne przeliczenie świadczenia. Decyzją z 21 marca 2014 r. organ rentowy ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury od 1 lutego 2014, tj. od miesiąca złożenia wniosku. 30 kwietnia 2014 r. ubezpieczony złożył w ZUS wniosek o wypłatę zaległych świadczeń emerytalnych wraz z odsetkami podnosząc, iż wyrokiem Sądu z 4 października 2013 przyznano prawo do emerytury począwszy od 19 stycznia 2013. Pismem z 15 lipca 2014 organ rentowy poinformował ubezpieczonego, iż w jego przypadku przepisy ustawy z 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2010 r. do 21 listopada 2012 r. nie miały zastosowania. Podał, że decyzją z 9 grudnia 2013 zawieszono wypłatę emerytury ze względu na kontynuowanie zatrudnienia zgodnie z pouczeniem znajdującym się na decyzji w pkt 1 i 2. W dniu 18 lipca 2014 r. ubezpieczony złożył w ZUS wniosek o wydanie decyzji w przedmiocie przyznania zaległych świadczeń emerytalnych od 19 stycznia 2013 r. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od tej daty oraz wypłatę zaległych świadczeń wraz z odsetkami do 15 sierpnia 2014 r. Wniosek tożsamej treści został złożony przez skarżącego w ZUS również w dniu 11 sierpnia 2014 r.

Sąd okręgowy rozważył sprawę zgodnie z art. 103a i art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity opubl. w Dz. U. z 2015r., poz. 748, ze zm.) - zwaną dalej ustawą emerytalną. Podniósł, że decyzją z 9 grudnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego z 4 października 2013 r. przyznał M. H. emeryturę od 19 stycznia 2013 r. oraz prawidłowo, zgodnie z art. 103a ustawy emerytalnej, zawiesił ubezpieczonemu wypłatę tego świadczenia, wobec kontynuowania przez ubezpieczonego zatrudnienia, bez rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury i bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tego tytułu. Regulacja art. 103a ustawy emerytalnej wykluczyła więc wypłatę świadczeń emerytalnych w okresie kontynuowania stosunku pracy. Dopiero rozwiązanie przez wnioskodawcę w dniu 11 lutego 2014 r. stosunku pracy ze spółką (...), skutkowało możliwością podjęcia wypłaty emerytury od 1 lutego 2014 r. (tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek). Skoro więc ubezpieczony nabył prawo do emerytury, a ustawodawca uzależnił podjęcie wypłaty świadczenia od konieczności rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą w celu realizacji prawa do emerytury przez jej wypłatę, to nie można skutecznie domagać się wypłaty wstrzymanego za ten okres świadczenia.

Apelację od wyroku złożył ubezpieczony zarzucając, że został wydany z naruszeniem prawa procesowego, mającym wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez nierozważenie całokształtu okoliczności sprawy, co stoi w sprzeczności z treścią art 92 k.p.c. Wskazując na powyższe, ubezpieczony wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, ewentualnie o jego zmianę i przyznanie dochodzonego prawa do emerytury za okres od 19.01.2013r. do 31.01.2014r.

Na rozprawie apelacyjnej z 17.11.2015 ubezpieczony podniósł, że organ rentowy powołuje się na fakt, że nie doszło do rozwiązania umowy o pracę, ale przecież nie można rozwiązań umowy z dnia na dzień, zwłaszcza, gdy w

takiej sytuacji ubezpieczony traci źródło utrzymania, a decyzja nie jest też wydawana od razu. Powołał się na orzeczenie sądu apelacyjnego, iż w przypadku rozwiązania zatrudnienia, powstaje szczególny stan rzeczy, niepewny dla ubezpieczonego, gdyż pozbawia podstaw jego egzystencji materialnej co najmniej na czas trwania postępowania o prawo do emerytury, niejednokrotnie zresztą przedłużającego się w czasie. Ubezpieczony zarzucił, że od 01.01.2013r. nie było w art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej wymogu rozwiązania umowy o pracę.

Ubezpieczony wniósł o odstąpienie od obciążania go kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej. Oświadczył, że z małżonką utrzymują się z emerytur, nie mają innych osób na swoim utrzymaniu, jego świadczenie emerytalne wynosi 2600 zł netto, a żony T. H. wynosi ponad 1800 zł netto.

Sąd apelacyjny rozważył sprawę i uznał, że apelacja jest niezasadna.

Sąd okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe nie uchybiając przepisom prawa procesowego i dokonując trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy. Sąd apelacyjny w całości podzielił ustalenia i ocenę prawną sądu okręgowego. W szczególności sąd okręgowy trafnie uznał, że ostateczną decyzją zawieszono ubezpieczonemu wypłatę świadczenia z związku z kontynuacją zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy i tego rodzaju przeszkoda prawna, mająca swoje źródło w art. 103a ustawy emerytalnej, nieprzerwanie trwała w okresie do 11.02.2014r. (świadcstwo pracy z dnia 1.02.2014r., k. 85, plik I a.e.). Przepis art. 103a ustawy emerytalnej, regulujący kwestię zawieszenia wypłaty świadczenia jest przy tym jednoznaczny. Sąd apelacyjny podzielił rozważania prawne sądu okręgowego, stanowiące podstawę rozstrzygnięcia, z których wynika, że nie można żądać wstecznego rozliczenia i wypłaty świadczenia za okres prawomocnie zawieszony wypłaty świadczenia emerytalnego, o ile nie ustanie przyczyny wstrzymania wypłaty i nie zostanie złożony wniosek o wznowienie wypłaty. Należy dodać, że wstrzymanie wypłaty świadczenia wynikające z decyzji prawomocnej korzysta z domniemania zgodności z prawem, przy tym ubezpieczony w okresie zawieszenia świadczenia niewątpliwie kontynuował zatrudnienie (co znajduje potwierdzenie w świadectwie pracy z dnia 11.02.2014r.). Nie miał więc uprawnienia do wypłaty wstrzymanej emerytury. Po ustaniu zatrudnienia odpadła przyczyna zawieszenia świadczenia, co jednak nie oznaczało automatyzmu wypłaty świadczenia. Roszczenie ubezpieczonego zatem, tak co do świadczenia emerytalnego za okres zawieszenia wypłaty, jak i akcesoryjnych odsetek, nie miało umocowania w obowiązujących przepisach prawa.

Powoływana przez ubezpieczonego na rozprawie apelacyjnej nowelizacja przepisu art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej dotyczyła wyłącznie przyznania prawa do emerytury, a nie kwestii zawieszenia wypłaty już przyznanego świadczenia. Sąd apelacyjny wyjaśnia, że innym zdarzeniem prawnym jest spełnienie wymogów przy ubieganiu się o prawo do emerytury, w myśl art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej, a innym spełnienie warunków niezbędnych do podjęcia wypłaty przyznanego już świadczenia, co regulują przepisy art. 103 -104 ustawy emerytalnej. Ubezpieczony natomiast, co wynika z treści apelacji nie różnicuje wskazanych sytuacji. Generalną zasadą prawa ubezpieczeń społecznych w zakresie, w jakim reguluje uprawnienia do świadczeń emerytalno-rentowych jest bowiem to, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa, to jest od dnia spełnienia ustawowych warunków, zgodnie z art. 100 ust. 1 cyt. ustawy. Należy jednak podkreślić odrębność kwestii nabycia prawa do świadczenia od kwestii prawa do wypłaty. Wskazane instytucje prawne są uregulowane odrębnymi przepisami, mającymi różne znaczenie w obrocie prawnym. O nabyciu prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego stanowi art. 100 ust. 1 cyt. ustawy, przewidujący powstanie prawa do świadczeń z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, natomiast o wypłacie z art. 129 ust. 1 cyt. ustawy, nakazujący wypłacanie świadczenia od dnia powstania prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Istnienia prawa do świadczenia, związanego ze spełnieniem ustawowych warunków nabycia tego prawa, nie można jednak utożsamiać z przyznaniem, a tym bardziej z wypłatą świadczenia. Przyznanie prawa, a nawet rozpoczęcie wypłaty świadczenia z tego tytułu nie oznacza, że świadczenie będzie wypłacane w przypadku wystąpienia okoliczności powodujących zawieszenie wypłaty. Wówczas następuje wstrzymanie wypłaty świadczenia. Spełnienie warunków do wypłaty świadczenia (np. w razie ustania dotychczasowego zatrudnienia) i złożenie wniosku o jego wypłatę,

nie powoduje jednak wznowienia wypłaty świadczenia za okres wstrzymania. Powołany na rozprawie apelacyjnej pogląd prawny (dostępny w zbiorze orzeczeń sądów powszechnych, wyrażony choćby w sprawie o sygn. III AUz 495/13) nie zmienia tej oceny prawnej, ani też nie ma zastosowania w sprawie, gdyż odnosi się do innej kwestii, mianowicie przyznania prawa emerytalnego, nie zaś zawieszenia (wstrzymania) wypłaty uprzednio ustalonego prawa emerytalnego, co zresztą wynika wprost z zacytowanego przez ubezpieczonego wycinka orzeczenia sądowego.

Reasumując, sąd okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wyprowadził z nich należyte uzasadnione wnioski prawne. W związku z powyższym, sąd apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego. O kosztach zastępstwa procesowego orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. W sprawie nie zachodził przypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c., na co wyraźnie wskazuje oświadczenie ubezpieczonego dotyczące sytuacji rodzinnej, majątkowej i wysokości dochodów, złożone na rozprawie apelacyjnej. Wysokość kosztów ustalono w oparciu o § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490, ze zm.).

SSA Barbara Białecka SSA Romana Mrotek SSA Jolanta Hawryszko